

**Mottagare**  
Regionstyrelsen

## Uppdrag. Utredda lokalisering av sjukhus

### Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att regiondirektören får i uppdrag att som komplement till Fastighetsutvecklingsplan för Visby lasarett, utreda alternativa platser för lokalisering av nytt sjukhus på Gotland.

---

### Sammanfattning

Visby lasarett behöver utökade och moderna lokaler för att möta Gotlands nuvarande och framtida vårdbehov. Nuvarande lokaler är trångbodda, tekniskt otillräckliga och präglas av tillfälliga lösningar, vilket begränsar sjukhusets kapacitet, särskilt under sommarens kraftiga befolkningstillväxt.

En fastighetsutvecklingsplan från 2023 visar att sjukhuset behöver öka sin yta med 32 000 m<sup>2</sup> (nästan 70 %) för att nå totalt 79 000 m<sup>2</sup>. Utbyggnaden föreslås ske i två etapper.

Ett strategiskt beslut om sjukhusets framtid är akut, eftersom befintliga utredningar riskerar att bli inaktuella, temporära lösningar är kortsiktiga och vissa bygglov, som för Havspaviljongen, löper ut 2037. Nuvarande plats har också begränsningar, såsom strandskydd och logistikproblem, vilket motiverar en utredning om alternativa lokaliseringar för ett nytt sjukhus på Gotland. En långsiktig strategi behövs för att undvika ineffektiva lösningar och höga kostnader.

### Ärendebeskrivning

Det behöver säkerställas att Visby lasarett har tillräckliga och funktionella lokaler för att möta både nuvarande och framtida behov. De nuvarande lokalerna är trångbodda och otillräckliga för att möta behoven, särskilt med tanke på Gotlands demografiska utveckling, kris- och beredskap samt den stora ökningen av befolkningen under sommarhalvåret. Sjukhuset har i dagsläget, förutom trångboddhet och brist på lokaler, även tekniska begränsningar och temporära lösningar, vilket gör att omfattande utvecklingsåtgärder är nödvändiga för att säkerställa att sjukhuset kan fortsätta erbjuda god och säker vård.

Visby lasarett, Gotlands enda akutsjukhus som är öppet dygnet runt, behöver utöka sina lokaler för att kunna möta dagens krav på hälso- och sjukvård, och möta den medicinsktekniska utvecklingen. En fastighetsutvecklingsplan (FUP)

och förstudie av lokalbehovet som genomfördes under 2023 visar att sjukhuset i framtiden kommer att behöva totalt cirka 79 000 m<sup>2</sup>, vilket innebär ett behov av ytterligare cirka 32 000 m<sup>2</sup> utöver den nuvarande ytan på drygt 47 000 m<sup>2</sup>. Det motsvarar ett behov av utökning på nästan 70%.

Fastighetsutvecklingsplanen föreslår en etappindelad utbyggnad. Etapp 1 omfattar en utökning av vårdbyggnaden med 28 000 m<sup>2</sup> och en möjlig etapp 2 för vidareutveckling av sjukhuset. Förstudien av lokalbehovet visar att etapp 2 behöver genomföras direkt efter att etapp 1 är klar.

Det är av yttersta vikt att ett strategiskt beslut om framtida åtgärder för Visby lasarett fattas inom kort, av flera skäl:

- Det finns ett omfattande behov av utökade lokaler, och inga lösningar finns för att tillgodose detta behov.
- Utredningarna som genomförts riskerar att bli inaktuella om inget beslut om inriktning tas inom närtid.
- Havspaviljongen, som tillfälligt används för verksamheter, har ett tidsbegränsat bygglov (10+5 år) som löper ut 2037 och kan därefter inte förlängas. Verksamheterna kan inte heller åter inrymmas i Visby lasarett.
- De lokalanpassningar som nu planeras och genomförs är kortsiktiga lösningar på ca 10-15 år och kommer inte att lösa behoven på lång sikt.

För att möta de aktuella lokalbehoven krävs en långsiktig strategi. Ett inriktningsbeslut om sjukhusets framtida utveckling är avgörande för vägval i de temporära lokalanpassningsprojekt som är nödvändiga att genomföra innan den långsiktiga lösningen för lasarettet är på plats. Felaktiga vägval kan leda till för verksamheten dåliga lösningar och höga kostnader som annars hade kunnat undvikas.

(Förklaring: Kvadratmeter (m<sup>2</sup>) är angivet i BTA, BTA står för bruttoarea och är den sammanlagda arean för varje våningsplan. Begreppet bruttoarea (BTA) definieras i Svensk Standard SS)

## Bedömning

Ett strategiskt beslut om hur Visby lasarett ska utvecklas måste fattas inom närtid bland annat för att förhindra att de genomförda utredningarna hinner bli inaktuella. Beslutet ska också ge riktlinjer för temporära investeringar och byggnationer.

Det har diskuterats om den nuvarande platsen är den bästa för sjukhusets framtida utveckling. Nuvarande fastighet har utmaningar i form av strandskydd, närhet till världsarv, logistik, transporter m.m. men också den långsiktiga utvecklingsmöjligheten på nuvarande fastighet är starkt begränsad. För att kunna fatta ett väl grundat beslut om huruvida sjukhuset ska utvecklas på nuvarande fastighet eller om ett nytt sjukhus bör byggas på annan plats, föreslår regionstyrelseförvaltningen att regiondirektören får i uppdrag att utreda alternativa platser för lokalisering av nytt sjukhus på Gotland.

**Beslutsunderlag**

Rapport Fastighetsutvecklingsplan Visby lasarett daterad 2023-01-31

HSN § 35 2023-03-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-01-28

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark  
Regiondirektör

**Elin Lydahl**  
**Administrativ chef/bitr förvaltningschef**